

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.01.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Политика

✓ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал: Работещите в Южна България с два пъти повече болнични от Северна

- Г-н Велев, как премина срещата с правителството, на която трябваше да дискутирате мерките, залегнали в националното споразумение?

- Всъщност на тази среща се ограничихме върху темата енергетика и какво следва от Зеления пакт за България. В петък ще продължим диалога и по останалите теми с участието на социалния и финансовия министър. Засега разговорите са конструктивни, но е твърде рано да говорим за резултати.

- Какви реформи смятате, че трябва да бъдат извършени? В споразумението има 40 точки.

- Ние сме се ограничили върху тези въпроси, по които има консенсус между работодатели и синдикати. Най-злободневен е въпросът с енергетика и климат. Той е свързан и с останалите теми в някаква степен - като социалните въпроси, демография, бизнес климат.

- Споменахте енергетика, преди няколко дни отново заявихте, че сме сред страните с най-висока цена на тока. Какви мерки трябва да се предприемат?

- Всъщност, ако погледнете данните, ще видите, че и във вторник сме третата страна с най-висока цена за ден напред. За цялата минала година пък сме с втората най-висока цена след Гърция. Но там се включват и някои мрежови такси, които ние ги плащаме отделно. Там включват в цената на активната енергия и някои такси. И като ги премахнем, всъщност се оказва, че България е с най-висока цена в Европа. Това се вижда и от фактурите. Това безспорно влошава конкурентоспособността на индустрията ни.

- Кои са проблемите всъщност?

- Проблемите са в недостатъчното и неправилно предлагане на борсата. Ние твърдим, че цените продължават да се манипулират по този начин, тъй като пазарът е тесен. Затова настояваме да се уеднаквят. Тук не говорим да държим някакви ниски цени, напротив - целта е да са като в другите страни от ЕС. Другата причина е изкупуване на енергия с ТЕЦ „Марица-изток 1“ и „Марица-изток 3“. Те товарят допълнително цената с още 10,70 евро за мгв/часа. Нито една друга държава в Европа не добавя, защото няма такава неправомерна, непозволена от европейското право държавна помощ чрез преференциални цени за такива въглищни централи.

- Какво ще се случи, ако се продължава по този начин?

- Въпросът е дали трябва да се продължава по този начин. Първо, това е неправомерна държавна помощ. Цените са преференциални, а не пазарни. Затова и тези договори трябва да бъдат прекратени. Европейският начин за оказване на такава подкрепа е изготвянето на механизъм за капацитети. Той се изработва, одобрява се от ЕК и на база на това се провеждат търгове, в които участват и чуждестранни централи, не само български. Тези с по-добри цени получават такава държавна помощ. Така че би следвало да се прекратят договорите на тези две централи, да участват в търг и ако спечелят, да получат помощ. Но фактически няма да са в такива огромни размери - 702 млн. лева за една година. Това увеличава цената на електроенергията за вътрешен пазар.

- Обсъдихте ли този въпрос с правителството вече?

- Да, и настояваме да бъде решен. Това товари и работниците, и служителите. Когато плащаме по-скъп ток, остават и по-малко пари за заплати. Скъпият ток товари и бита.

- Друг отворен въпрос, който касае и служителите, и бизнес, и болничните. Ще се намери ли решение?

- Този въпрос е за отделно обсъждане. Но тук няма едно решение, което да ограничи измамите. Нужни са комплексни мерки. Всеки има своите предложения. На първо място е нужно да се електронизира издаването на болнични. Работодателят трябва да получава информация за издаването на лист на момента, а не след няколко дни. Така ще можем да планираме негов заместник. Това е една от мерките. Дългосрочните са съвсем различни - да се увеличи контролът, защото има райони, в които болничните листове са два пъти повече на глава от населението, отколкото в други области. Очевидно там нещо не е наред.

- В кои региони?

- Като цяло в Южна България боледуват повече, отколкото в Северна. Кюстендил, Пазарджик, София-град са с два пъти повече издадени болнични листове, отколкото Добрич. Трябва да се провери дали става дума наистина за проблеми със здравето или за измами. Така че са нужни набор от решения, защото ощетява коректните служители.

- А обсъждано ли е наистина в работната група 1 час извънреден труд да се полага законно?

- Такова предложение конкретно няма направено. За извънредния труд има общ текст, който е съгласуван между нас. Той е за привеждане на правните регулации в съответствие с Конвенция 1 на МОТ за работното време и директива 2388 на ЕС

относно някои аспекти на организацията на работното време. Според европейската директива няма годишен лимит. Ние настояваме изобщо да отпадне. Това е въпрос, по който отдавна преговаряме.

- Само преди няколко дни от фирмите заявиха, че нямат достатъчно кадри. Как ще се реши проблемът с дисбаланса на пазара на труда? Какво предвиждате - ще наемате ли кадри от чужбина, или ще заложите на увеличение на възнагражденията?

- Липсата на кадри е най-острият проблем и е от години за бизнеса и всички фирми го посочват в анкетите. Така че той няма да се реши от само себе си.

- Увеличението на заплатите решение ли е?

- Това се прави. За миналата година имаме 12% ръст на разходите за труд при ръст на производителността от 3,5%. Виждате, че възнагражденията растат в пъти повече. В Германия възнагражденията са в пъти по-големи и има остър недостиг на кадри. Ние си въобразяваме, че ако се вдигнат рязко заплатите, това ще реши проблема. Но не е така, защото ще фалират фирми. В Германия и Полша решават проблема чрез облекчаване на трудовата имиграция. Приеха агресивни разпоредби в тази посока. Освен че изсмукват кадри от Източна Европа, погледите са отправени вече към Индия, Мексико, Виетнам, Филипините. Така че трябва да правим това. Всяка година губим 50 000 души на пазара на труда. Това започна от няколко години.

- Какво имате предвид?

- 45 000 души губим по демографски причини, а 5000 поради отрицателна нетна миграция. Това означава, че 5 хиляди по-малко се връщат в страната, отколкото я напускат. Но другите 45 000 са поради демографски причини - родени са по-малко хора. Преди 90-та година се раждаха по 120 000, а след това по 70 000 души. Има голям спад в раждаемостта. Това няма как да се замести с високи заплати.

- А притесняват ли се от рецесия, тъй като се заговори усилено напоследък?

- Факт е, че световната икономика се забавя. Прогнозата за нашата страна е също за такова забавяне, въпреки че ЕК ни отрежда челно място като ръст на БВП. Но той ще е по-малък от миналогодишния. Само че това ще се дължи повече на ръста на потреблението, отколкото на ръста за износ. В отделни икономически сектори тази година ще има стагнация - например в машиностроенето, автомобилостроенето... Ако това не се промени, няма как нашата индустрия да се развива, тъй като 2/3 от износа ни е за ЕС за този пазар.

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Работодателите искат повече часове извънреден труд и по-дълъг работен ден

Причината е кризата на пазара на труда, синдикатите обаче не са съгласни

Двойно повече часове извънреден труд и по-дълъг работен ден. За това настояват работодателите и засега срещат разбиране от страна на социалното министерство. Синдикатите очаквано са против.

"Това е старо предложение на работодателите. Пазарът на труда роди тази идея. Липсват кадри в бизнеса. Едно от нашите предложения беше увеличаване на възможността работниците да полагат извънреден труд, когато те са съгласни", посочи Добрин Иванов от АИКБ пред Bulgaria ON AIR.

По думите му, когато се полага извънреден труд, трябва да бъдат спазени всички условия.

"В дебатите, които организирахме между синдикати, работодатели и Агенцията по заетостта в 3 български града, се видя, че когато в големите предприятия се увеличи заплащането само с 200 лева, това е достатъчно, за да се върнат работници от други държави", заяви Ваня Григорва от КТ "Подкрепа" в "България сутрин".

Тя бе категорична, че ако искаме да увеличим работната сила в страната, първото нещо, което трябва да направим е да увеличим заплащането и да подобрим условията на труд, а не да изтощаваме работника.

Според Иванов световната тенденция е намаляване на работното време, но това зависи от структурата на икономиката и производителността на труда. Той е на мнение, че с увеличаването на часовете на извънреден труд ще се легализира практика, която така или иначе се осъществявала и сега.

Григорова обаче е на мнение, че работниците искат да полагат извънреден труд, не защото искат да се изтощават, а защото заплатите им са ниски.

Тя припомни случая, в който шофьор на градски автобус в София катастрофира заради преумора и тогава работниците са били съгласни да работят извънредно заради това, че ще получат повече средства.

Гледайте [видеото](#) с целия разговор по темата.

Investor.bg

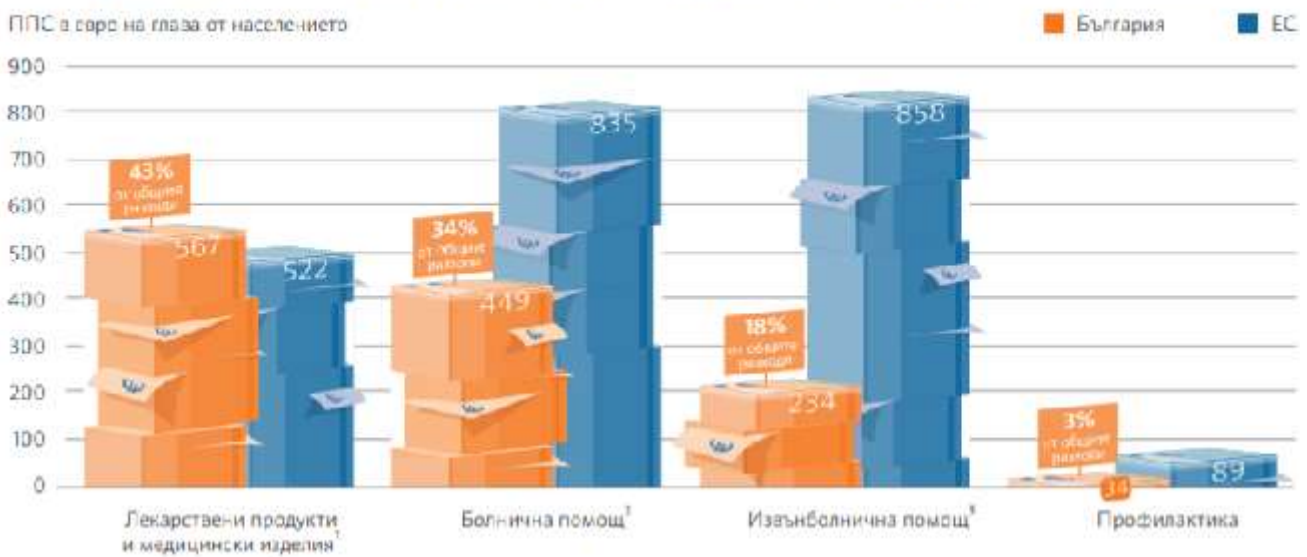
✓ ЕК: Разходите за лекарства в България са необичайно високи, ще търсим причините

Сериозен риск за българската здравна система остава високият процент на частните разходи за здраве, едва 52% от средствата са публични

Разходите за лекарства в България са необичайно високи. Те представляват 43% от публичните средства за здравеопазване. 34% от здравните разходи отиват за болнично лечение. Това каза представителят на Европейската обсерватория за здравни политики Ане Шпрангер при представяне пред медиите на здравния профил на България на Европейската обсерватория за здравни политики и Придружаващия доклад на ЕК. По думите ѝ би трябвало тези разходи да се намалят, защото показателят е доста над средното за ЕС.

На този етап Европейската комисия няма задълбочени анализи за необичайно високите разходи за лекарства в България, каза Ане Шпрангер, но ще се направят допълнителни проучвания за установяване на причините. Тя посочи, че направените досега реформи в страната имат за цел да се намалят тези плащания, но първо трябва да се направи задълбочен анализ, за да се намери причината за нарастването им.

Фигура 10. Повече от 40 % от разходите за здравеопазване са за лекарствени продукти и медицински изделия

Разходите за лекарства в България. Източник: ЕК

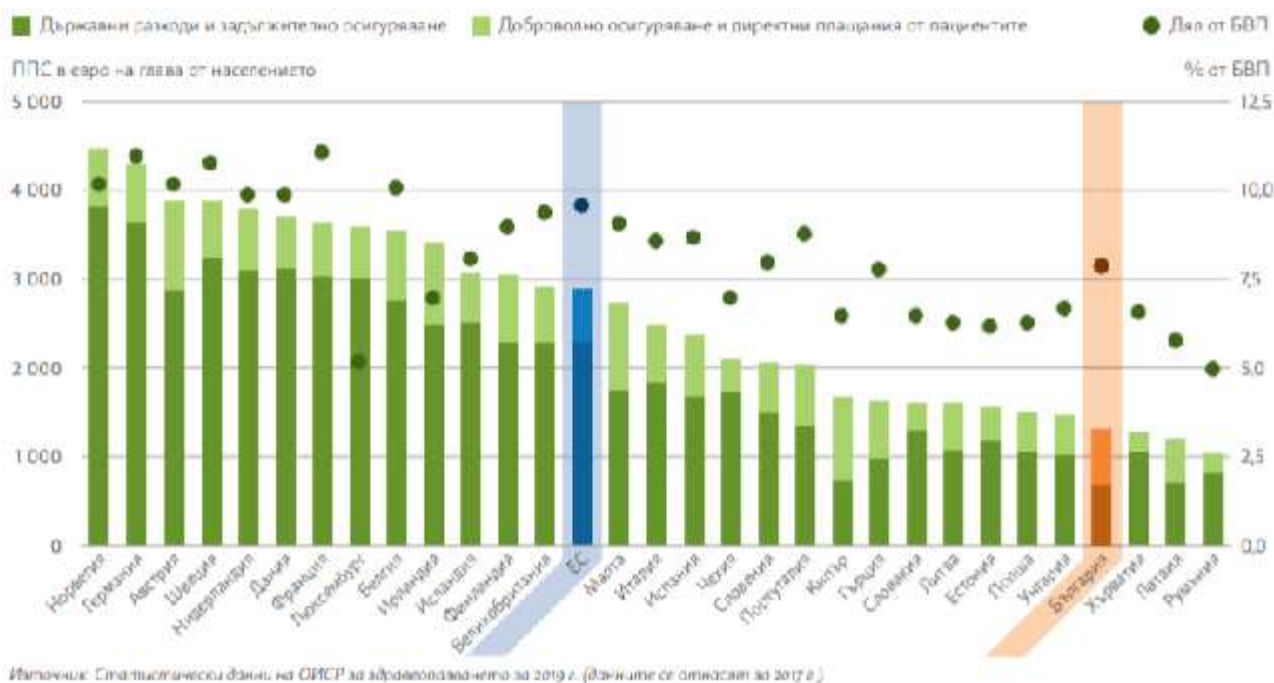
По-голямата част от разходите за здравеопазване в България са за лекарствени продукти и болнична помощ, отчита се в доклада. През 2017 г. на лекарствените продукти и медицинските изделия, заедно с болничната помощ, се падат три четвърти от текущите разходи на България за здравеопазване. Измерени като дял от общите разходи, разходите на България за лекарствени продукти са най-високите в ЕС (над 40 %), въпреки че в абсолютно изражение (567 евро на човек) са едва малко по-високи от средните за ЕС (522 евро).

За болничната помощ се заделят 34% от разходите за здравеопазване. От 2010 г. насам разходите за извънболнична помощ са се увеличили значително, но през 2017 г. са възлизали едва на 234 евро на глава от населението. В абсолютно изражение България изразходва приблизително 34 евро на човек за здравна профилактика, в сравнение със средната стойност за ЕС от 89 евро, което се равнява на 2,6% от разходите за здравеопазване, което е сериозен проблем според експертите.

Друг сериозен риск за българската здравна система остава високият процент на частните разходи за здраве. Доплащането от страна на пациентите е на едно от най-високите нива в ЕС, като само 52% от средствата са публични, каза Шпрангер. Разходите за здравеопазване в България на глава от населението растат, като стигат вече 1300 евро, и въпреки това остават най-ниски в страните от ЕС.

Според Шпрангер би трябвало да се отделят повече средства за дългосрочна грижа за пациентите, но не в болнични условия. От публичните средства 34 на сто се разходват за болнично лечение. В същото време болничният престой у нас е два пъти по-кратък в сравнение с другите европейски държави - средният болничен престой е пет дни, но пък процентът на хоспитализации е двойно по-голям в сравнение с Евросъюза.

Риск продължава да бъде и големият дял от населението, което не е здравноосигурено. Това са близо 10% от българите. Една четвърт от неосигурените не плащат, защото не вярват в системата. Друга група, основно от ромски произход, дори няма документи за самоличност. Между 10-14 на сто от населението на страната няма добър достъп до медицинска грижа. В резултат продължителността на живот в България е най-ниска сред европейските държави, като допреди две години показателите ни са били еднакви с тези в Румъния. Към днешна дата Румъния вече е с по-добри показатели за продължителност на живота. Смъртността от сърдечно-съдови заболявания и от исхемична болест на сърцето е висока, така е и в останалите държави, но там се отчита намаление, отчита се още в доклада.

Разходи за здравеопазване като дял от БВП. Източник: ЕК

В България сърдечно-съдовите заболявания са водещата причина за смъртност. Сред главните причини са още исхемичната болест и инсулта, каза още Шпрангер. България заема и последно място в ЕС, Норвегия и Исландия по продължителност на живота, като основно тревога предизвикват ниската преживяемост от онкологични заболявания. Препоръката на ЕК е да се вземат допълнителни мерки по отношение на рисковите фактори - тютюнопушенето, което остава на много високи нива въпреки предприетите мерки за ограничаването му.

Българското здравеопазване има сериозни проблеми с медицинските кадри – лекарите и медицинските сестри са недостатъчно, а и са неравномерно разпределени в страната, изтъкнаха от Европейската комисия. Има голяма гъстота на лекари, особено в сравнение с Германия, но те не са разпределени равномерно, сочат данните от доклада. Едва 15 на сто от медиците са общопрактикуващи лекари. Много малък е броят и на медицинските сестри, добави още Шпрангер.

В доклада експертите от ЕК отчитат увеличаване на разходите за промоция на здравето, но ефектът не е очакваният. Според тях трябва да се обърне внимание на предотвратимата смъртност и на подобряване на амбулаторната грижа. Те препоръчват реформа и по-строг лицензионен режим на лечебните заведения. Има предизвикателства пред устойчивостта на системата за здравеопазване в България, подчерта тя.

Специалистите, разработили здравния профил за България, обобщават, че здравната система в страната има сериозен проблем с устойчивостта – растат частните разходи за здраве като дял от БВП, много от здравните услуги трябва да се доплащат, силно намалява работната сила в сектора.

Представителят на ЕК от генерална дирекция "Здравеопазване и безопасност на храните" Филип Домански посочи, че фокусираните върху политиката на здравеопазването профили са необходими като средство за обмен на знания, което да може да бъде използвано както от политиките така и от заинтересованите страни, тъй като във всеки профил на държава се предлага кратко обобщение на състоянието на здравето в страната, рисковите фактори, организацията на системата на здравеопазване и достъпността на здравната система. ЕК допълва основните констатации от тези профили с придружаващ доклад.

Здравните профили на държавите са изготвени с финансовата помощ на Европейския съюз. Профилите са продукт на съвместната работа на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и European Observatory on Health Systems and Policies в сътрудничество с Европейската комисия.

✓ София ще има тикет система в транспорта до края на годината

До 2021 година Столична община предвижда "Синята зона" в столицата да се превърне в нискоемисионна, посочи общинският съветник Зафир Зарков

Бюджетът за транспорт в София нараства всяка година. Предстои пускането на третия лъч на метрото през април. Освен това се увеличава тенденцията за ползване на дългосрочни транспортни карти за градския транспорт, заяви общинският съветник от ГЕРБ Зафир Зарков в ефира на *Bulgaria ON AIR*.

"До края на тази година ще бъде пусната в експлоатация тикет системата, която безспорно ще даде възможност за по-справедливо таксуване и тарифиране. Системата ще бъде много по-достъпна и ще предоставя възможност за зареждане на картата през всички смарт устройства. За пенсионерите и учениците няма да изчезнат преференциите", категоричен е Той заяви, че през 2021 г. предстои да се случат редица положителни събития и градският транспорт на София ще промени облика си.

"В следващата година-две столичният транспорт ще бъде на изключително добро европейско равнище", смята Зарков. Нискоемисионните зони са добре познати в повечето европейски градове. Ако искаме ефективни мерки по отношение качеството на атмосферния въздух, някои от тях трябва да бъдат и по-радикални", Зарков.

Според него са необходими нормативни промени, за да се ограничи движението на тези автомобили "и трябва да направим така, че те да бъдат разпознаваеми". Министерството на транспорта вече готви изменението на уредбата за годишния технически преглед.

"Всеки автомобил след проверка ще получава съответния стикер за това какви вредни емисии отделя. Това ще позволи всички общини в България да провеждат по-смислена политика. Столична община е готова със система, която да може да наблюдава влизането на такива автомобили в центъра на града. Има около 90 камери монтирани на всички входно-изходни артерии", посочи Зарков.

Измененията в закона трябва да се случат до 2021 г. Предвижда се нискоемисионната зона да бъде "Синята зона" в София. "Ние все пак проявяваме цялостно разбиране към социално-икономическата ситуация, затова ограничаването засега е само в централната част на града", отбеляза общинският съветник.

[В. Банкеръ](#)

✓ Украйна спря транзита на газ към България заради "Турски поток"

Транзитът на газ през Украйна към Турция и България беше спрял поради пускането на газопровода „Турски поток“. Това съобщи генералният директор на оператора на газопрееносната система на Украйна Сергей Макогон на брифинг, предаде Ukrinform.

"Що се отнася до Турския поток, мога да потвърдя, че доставките за България и Турция през Украйна вече не се извършват. Всички заявления, които получаваме, са за Румъния и Молдова. Ние не транспортираме газ до клиенти в Турция чрез Трансбалканския газ тръбопровод", обясни той.

В същото време Сергей Макогон добави, че вече е възможно да се използва Трансбалканския газопровод за обратна доставка.

"Не знам дали има търговски интерес към това, но като оператор ние предоставяме такава възможност", каза Макогон. Първата линия на газопровода "Турски поток" беше пусната на 8 януари. По нея ще се доставя газ в Европа, заобикаляйки Украйна.

Президентите Владимир Путин и Реджеп Ердоган откриха проекта на церемония в Истанбул.

[В. Стандарт](#)

✓ София произвежда 40% от БВП у нас

София продължава да е най-голямата областна икономика в страната с около 40% от брутния вътрешен продукт на България. Това съобщават от Столичната община, позовавайки се на новия Доклад "Икономически и инвестиционен профил на София 2019" на Общинската агенция за инвестиции.

Икономиката на столицата се отличава и със значително по-висока от средната за страната инвестиционна активност.

По последни данни около 40% от разходите за дълготрайни материални активи и половината от преките чуждестранни инвестиции са направени именно в София.

Към края на 2018 г. градът е привлякъл 13 млрд. евро чужди инвестиции, или около 9 800 евро на човек от населението. Това е близо три пъти повече от средната стойност за страната.

Основната част от инвестициите в София се насочват към услугите, които са и отраслите с най-голям принос в добавената стойност на местната икономика - 37% от всички ПЧИ до 2018 г. са се влили в него. Причините са както високите доходи и потребление в столицата, така и фактът, че градът е развит транспортен и логистичен център.

Останалите атрактивни сектори за чужди инвестиции в София са промишлеността и комуналните услуги, недвижимите имоти, ИТ и аутсорсинг индустриите.

Европейските средства са основен източник на публични инвестиции в столицата. До края на юни 2019 г. София е усвоила 4,2 млрд. лева.

[БНТ](#)

✓ КСНС излезе с единна позиция за деескалация на напрежението в Близкия изток

Консултативният съвет за национална сигурност излезе с единна позиция за деескалация на напрежението в Близкия изток и уреждане на кризата с дипломатически средства. Заседанието беше свикано от президента заради напрежението между Съединените щати и Иран. Съветът обсъди потенциалните рискове за страната ни и излезе с 5 препоръки.

Мирно решение на кризата в Близкия изток и дипломатията. Около тази позиция се обединиха участниците в заседанието на Консултативния съвет на "Дондуков" 2. Тази позиция ще бъде защитавана и в национален, и в международен план. На заседанието бяха изслушани докладите на спецслужбите. Към момента няма пряка опасност за страната ни. При ескалиране на напрежението обаче може да се стигне до заплаха за мира в глобален план. Също така на заседанието бяха набелязани мерки за действия на спецслужбите и на вътрешното и външното министерство.

Консултативен съвет без политически престрелки и без размяна на критики между институциите. Един от най-консенсусните досега.

Участниците в заседанието се обединиха, че трябва да се избягват всякакви действия, които водят до ескалация на конфликта в Близкия изток. И да се положат допълнителни усилия за диалог и мирен изход от ситуацията със средствата на дипломатията.

Румен Радев - президент: Всеки акт на насилие и агресия има потенциал да предизвика последици с непредвидими характер и мащаб. КСНС изрази загриженост във връзка с развитието на ситуацията в Ирак и региона, като отчете

необходимостта от спешна деескалация на напрежението и въздържане от употреба на сила. Ескалация на кризата застрашава мира не само в регионален, но и в глобален мащаб.

Премиерът коментира, че този Консултативен съвет е бил лесен и решенията са взети единодушно. И препоръча политиците да са тихи и внимателни в изказа си.

Бойко Борисов - министър-председател: Максимална бдителност, внимание и разбира се, това, което е най-важно - дипломатията трябва да бъде водеща и да се търси траен мир в региона. Мисля, че всеки, който каже, че няма заплаха, е безотговорен. Заплаха има за всички страни в света, когато има един глобален конфликт, какъвто е в Близкия Изток.

И според опозицията, заседанието на съвета е било конструктивно.

Корнелия Нинова - председател на БСП: За мен най-важният извод от това, което получихме като информация, е че в момента няма пряка заплаха и за българските граждани от конфликта в Близкия изток.

Мустафа Карадайъ - председател на ДПС: Чухме мненията и становищата и на службите, които са ангажирани с информацията, така че в момента средата и ситуацията е нормална.

Съветът реши също, че МВНР трябва да поддържа постоянен контакт с българските граждани в зоните на напрежение, като при необходимост да актуализира препоръките за гарантиране на тяхната сигурност.

Младен Маринов - министър на вътрешните работи: МВР е взело мерки, отговарящи на ситуацията към момента.

Румен Радев - президент: Службите за сигурност да осъществяват постоянен мониторинг на ситуацията и да анализират всички процеси с потенциал за генериране на рискове и заплахи за националната сигурност. При промяна на обстановката да се предприемат допълнителни мерки за защита на населението и обектите от критичната инфраструктура на страната.

Министерството на отбраната трябва да осигури безопасността на нашите военни, които участват в мисии зад граница.

Премиерът Бойко Борисов заяви след заседанието на КСНС, че според него няма връзка между убийтия ирански генерал Солеймани и атентата в Сарафово, каквито коментари се появиха през последните дни.

✓ Какво следва след спецакцията и ареста на министър - коментира Иво Никодимов

Министърът на околната среда и водите Нено Димов беше задържан за 24 часа по разследването на водната криза в Перник. Прокуратурата започна акция заради водната криза в Перник и вноса на боклук от Италия. Репортерът на "По света и у нас" Иво Никодимов проследи всичко важно от вчерашния ден - обобщение за акцията, както и ще има ли повдигнати обвинения, вижте повече от разговора в Сутрешния блок.

Иво Никодимов, журналист: Очакваме да разберем дали ще има повдигнати обвинения - ако да, на кого и какви. Това ще ни ориентира и към линията на разследването. А линиите на разследването са няколко. От задържането на министъра можем да направим извод, че линията, по която се разследва - действие и бездействие на отговорни длъжностни лица, е най-напреднала.

Към юни 2019 г. язовир Студена е бил в състояние, в което е следвало да се прекрати подаването на вода за промишлени нужди. Тази информация се отразява и подава в графици.

Тоест, тук някой не си е изпълнил задълженията и тъй като тези графици се одобряват от МОСВ, от там логично идва и задържането на министър Нено Димов, обясни журналистът.

Предстои да видим дали Нено Димов ще бъде привлечен като обвиняем. Той е първият задържан действащ министър след 10 ноември 1989 г., допълни Иво Никодимов.

✓ Как ще се попълва данъчната декларация за 2020 г.

От днес започва данъчната кампания на НАП, в която всеки гражданин ще може да декларира доходите си за миналата година. Декларациите за доходите на физическите лица и тези за облагане с корпоративни данъци могат да бъдат подадени най-рано на 10 януари, както по електронен път, така и на място в офисите на приходната агенция. Как точно става това - вижте повече от говорителя на НАП Росен Бъчваров, който беше гост в Сутрешния блок на БНТ.

Не всеки е длъжен да подава данъчна декларация. Това задължение не важи за граждани, получаващи заплата от постоянен трудов договор, уточни Росен Бъчваров.

Росен Бъчваров, говорител на НАП: Посланието на НАП е вземете си персонален код (ПИК). Данъчната кампания започва днес както на хартия, така и по електронен път. До края на февруари фирмите трябва да подадат справките за изплащани заплати и хонорари. Втората дата е началото на март, а третата - в края на март. 30 април е крайният срок за подаване на декларация.

За получаване на ПИК е необходимо да посетите който и да е офис на НАП с лична карта. За подаване на декларация не е задължително да имате електронен подпис.

Новото тази година е, че отпада и условието за прилагане на служебна бележка за приходи към данъчната декларация.

Росен Бъчваров, говорител на НАП: Не бих казал, че попълването на данъчната декларация е лесно, тъй като тя е рефлексия на един закон. Но Слава Богу, тя е една и съща. Няма промяна от миналата година, така че, ако сте я попълнили правилно, тази година също ще се справите.

Ако все пак е допусната грешка в данъчната декларация, срокът за корекции е до 30 септември, допълни Бъчваров.

Говорителят на Приходната агенция коментира и доколко сигурна е електронната система след хакерската атака с източване на лични данни през лятото.

Росен Бъчваров, говорител на НАП: Да, значително по-сигурна е системата. Не е пресилено да се каже, че създаваме отново инфраструктурата на НАП. Проблемът през лятото беше функция от една причина - че НАП, улисана в създаването на електронни услуги, фокусирана в улесняването на потребителите, доведе до някои компромиси в информационната сигурност, които бяха доста видимо наказани.

✓ Един на всеки седем българи е здравнонеосигурен според доклад на ЕК

В България разходите за здравеопазване са се увеличили двойно през последното десетилетие. Същевременно един на всеки седем българи е здравнонеосигурен. Последните оценки на Министерството на финансите сочат, че към 2017 г. 719 000 души са здравно неосигурени. Това показва доклад на Европейската комисия за състоянието на сектора в общността, представен в София

Според данните на Брюксел по-голямата част от разходите за здравеопазване са за лекарствени продукти и болнична помощ, отчете Ане Шрангер, Експерт от европейската обсерватория за здравни политики.

През 2017 г. на лекарствените продукти и медицинските изделия, заедно с болничната помощ, се падат три четвърти от текущите разходи на България за здравеопазване. Измерени като дял от общите разходи, разходите на България за лекарствени продукти са най-високите в ЕС (над 40 %), въпреки че в абсолютно изражение (567 евро на човек) са едва малко по-високи от средните за ЕС (522 евро)

Броят на общопрактикуващите лекари в България е малък – над 15%, което е много под средното равнище за ЕС от 27,3%. Това се дължи отчасти на късното въвеждане на обучение на специалисти по обща медицина и на факта, че тази специалност е по-малко привлекателна. Бързото застаряване на работещите като общопрактикуващи лекари също допринася за малкия им брой.

Високите равнища на задължнялост на публичните болници са траен проблем, към който често се подхожда чрез периодично покриване на дълговете. България финансира своите болници като използва плащания за всеки отделен случай въз основа на клинични пътеки. Съществува дисбаланс във финансирането на различните клинични пътеки, като някои от тях са финансирани повече от необходимото, докато други са недостатъчно финансирани, което създава стимул за болниците да използват прекомерно някои клинични пътеки, пише още в изводите на доклада.

Неравномерното разпределение на лечебните заведения, медицинските специалисти и услуги в цялата страна също затруднява достъпа, като селските райони често са ощетени, докато в по-големите градове има свръхпредлагане на услуги. Недостигът на медицински специалисти, особено на медицински сестри и общопрактикуващи лекари, възпрепятства развитието на първичната помощ и предоставянето на услуги в неблагоприятните райони. За справяне с тези предизвикателства се прилагат мерки за увеличаване на броя на дипломираните медицински специалисти и за подобряване на заплатите и условията на труд.

✓ Изтича срокът, в който животновъдите могат да разсрочват кредитите си

Днес изтича срокът, в който животновъдите могат да подават заявления за разсрочване на кредити, дължими към Държавен фонд „Земеделие“.

От възможността за отсрочване на главницата и лихвата по предоставените кредити могат да се възползват птицевъди и свиневъди, получили кредити за фураж в периода от 2008 до 2010 г.

Облекчението се отнася и за фермери, отглеждали едри и дребни преживни животни, на които са предоставени заеми за фураж от 2008, 2009, 2010 и 2012 г., напомнят от разплащателната агенция.

Задълженията си ще могат да разсрочат само стопани, които през стопанската 2018/2019 г. са отглеждали животни от същото направление, за което са получили кредити. Това се удостоверява с извлечение от Интегрираната информационна система ВетИС на БАБХ, а за животни, които не подлежат на идентификация – с писмо от официален ветеринарен лекар.

От ДФЗ припомнят, че решение на УС на Държавен фонд „Земеделие“ се разсрочват кредитите, отпуснати на животновъди през периода 2008 – 2012 г. Размерът на лихвата по отсрочването на задълженията е в размер на 3 %.

Не се допуска отсрочване на кредити на кредитополучател, за който е открито производство по несъстоятелност по реда на Търговския закон към датата на сключване на анекса.

✓ Тържествено се откри хърватското председателство на Съвета на ЕС

В Загреб снощи тържествено се откри хърватското председателство на Съвета на ЕС. При засилени мерки за сигурност в хърватската столица пристигнаха всички 27 членове на Европейската комисия, водени от председателката на ЕК Урсула фон дер Лайен.

„Председателството ни идва в решаващ момент за Европа и света“, заяви хърватският премиер Андрей Пленкович.

Основен акцент на Загреб ще бъде многогодишната финансова рамка. Хърватия е част от групата „Приятели на кохезията“, която има за цел да запази по-ниския дял на националното съфинансиране.

Западните Балкани също ще са във фокуса на Загреб, където през май е планирана среща на върха по темата. Форумът се смята за шанс, блокираният процес на разширяване да се възроди и преосмисли.

Преди това обаче като председател на Съвета на ЕС Хърватия трябва да финализира Брекзит в края на януари.

„Готови сме за това предизвикателство“, заяви премиерът Андрей Пленкович след разговори с председателя на Европейския съвет Шарл Мишел. Той подчерта предстоящите търговски преговори с Великобритания:

„Равнопоставеността ще бъде водещо условие за европейските компании, за гражданите и за конкурентоспособността в Европа. Надяваме се, че ще намерим правилния подход и общ език. През последните години показахме, че в рамките на ЕС можем да сме единни“.

В навечерието на хърватското европредседателство премиерът Пленкович посети Париж и коментира пред журналисти, че напускането на хора от източноевропейските държави към Западна Европа е сериозен проблем, но решението му не е в ограничаване на свободата на движение в ЕС, която е гръбнакът на европейския проект. Хърватия губи годишно 15 хиляди души, или жителите на средно голям град, и за нея това е въпрос за съществуване, каза Пленкович в интервю за френския ежедневник „Монд“.

Сянка върху тържественото откриване на хърватското европредседателство хвърли отказът на новоизбрания президент Зоран Миланович, който още не е встъпил в длъжност, да присъства на концерта в Хърватския народен театър. Миланович

е поканен като бивш премиер, но неговият екип смята, че не е уместно да се появи там заедно с действащия президент Колинда Грабар-Китарович.

✓ Гърция обявява 10 пристанища на търг

През 2020 г. Гърция ще обяви международен търг за експлоатацията на 10 големи регионални пристанища. Това заяви министърът на корабоплаването и островната политика Янис Плакиотакис на среща с представители на Съюза на собствениците на круизни кораби.

През 2020 г. ще бъдат въведени промени в управлението на пристанищата, тъй като съществуващият модел не позволява пълноценно използване на капацитета на всяко от тях. Ще бъдат обявени конкурси за поемане на управлението в 10 от големите пристанища, включително такива, в които работят и круизни кораби.

Министърът обяви и създаването на национална круизна стратегия. Той съобщи и за новата инфраструктура на приема в пристанище Пирея, както и за финансирането на 39 пристанища. Програмата на държавната инвестиция е в размер на 4,4 млрд. евро.

По данни на Асоциацията на гръцките пристанища, 2019 г. е била най-успешната за круизните пътувания в Гърция. Пристанищата на страната са били посетени от 3 899 кораба и повече от 5,5 млн. туристи. Броят на гостите, посетили Гърция с кораби, е нараснал с 15,64 %, съобщават от асоциацията.

Мениджър

✓ България сред страните в ЕС с най-голям спад на безработицата

През ноември 2019 г. България е била сред страните в ЕС с най-голям спад на безработицата на годишна основа. Тя е намаляла от 4,8% през ноември 2018 година до 3,7% през ноември 2019 година. Това сочат данни, публикувани днес от Евростат.

По-силно е понижението само в Гърция, но с налична информация за септември - от 18,8% на 16,8%. Следват Естония (от 5,3% на 4,2% между октомври 2018 г. и октомври 2019 г.) и Хърватия (от 7,5% на 6,5% между ноември 2018 г. и ноември 2019 г.).

През ноември равнището на безработицата се е понижило в 20 страни членки, останало е стабилно в Нидерландия и Португалия и се е повишило с Люксембург (от 5,4 на 5,5%), Словения (от 4,4 на 4,6%), Чехия (от 2 на 2,2%), Кипър (от 7,5 на 7,7%), Швеция (от 6,5 на 6,9%) и Литва (от 5,8 на 6,4%). В целия ЕС показателят е запазил октомврийското си исторически ниско равнище от 6,3 процента, като спрямо ноември 2018 г. (6,6%) бележи понижение.

В еврозоната безработицата остава 7,5%, най-ниско от юли 2008 г., колкото бе и през октомври. Това е спад спрямо 7,9% през ноември 2018 г.

Сред младежите безработицата е намаляла до 14,3% в ЕС и до 15,6% във валутния съюз спрямо съответно 14,8% и 16,3% през ноември 2018 г.

България е и сред страните с най-ниско равнище на младежката безработица през ноември. Страната ни се нарежда на трето място със 7% след Чехия (5,2%) и Германия (5,9%). Най-много безработни млади хора има в Гърция (32,5% за третото тримесечие на 2019 г.), Испания (32,1% за ноември) и Италия (28,6% за ноември).

✓ Дали инфраструктурна революция на Джонсън не ограничава икономическата доминация на Лондон?

Водената от Борис Джонсън битка към върха чрез неговата „инфраструктурна революция“ се оказва, че пренасочва икономическото господство и инвестиции на Лондон към Югоизточните региони „джуджета“ на Обединеното кралство, [твърди в своя статия LearnBonds](#). Данните, събрани и обобщени в статията разкриват, че миналата година за Югоизтока са изразходвани почти 2,4 млрд. паунда за икономическо развитие, което е най-голямата сума отколкото във всеки друг регион. Лондон е на второ място, с инвестиции от 2 милиарда британски лири в разходите за предприятия, според данните на правителството 2018/19.

Тази сума от 4,4 милиарда британски лири е повече от Североизточната част на страната, Северна Ирландия, Източните и Западните Midlands, Йоркшир и Хъмбър, Уелс и Югозападната част, привлечени през същия период.

По време на кампанията преди изборите в Обединеното кралство миналия месец, консерваторите обещаха да увеличат нетните капиталови разходи от около 2% от брутният вътрешен продукт до 3 процента, давайки на канцлера около 100 милиарда паунда за инвестиции в пътна, железопътна и друга инфраструктура за пет години.

Британският финансов министър Саджид Джавид заяви по-рано тази седмица, че ще осигури първия бюджет на страната, съставен без да се съобразява с общите финансови правила на ЕС на 11 март тази година, обещавайки „десетилетие на обновяване и възход“, с акценти в инвестирането в инфраструктура и данъчни облекчения, които да помогнат за справяне с разходите за живот на работническата класа в слаборазвити градове.

Проектът на Northern Powerhouse Rail за свързване на районите между Манчестър и Лийдс, също се очаква да получи одобрение.

Сред приоритетните обещания на финансовия министър е да се обърне по-голямо внимание на болниците, полицията и професионалното обучение, което би представлявало най-голямото увеличение на ежедневните разходи за последните 15 години.

Министерството на финансите заяви, че ще може да се възползва от "предимствата на ниските лихви за инвестиране правилно и отговорно, като същевременно държи дълга под контрол".

Финансовият министър се ангажира да не взема заем в дългосрочен план за финансиране на настоящите разходи. Критиците пък твърдят, че плановете на правителството няма да успеят да премахнат напълно икономите, наложени през последното десетилетие.

Независимият Институт за фискални изследвания излезе с обобщения през ноември, че предложенията на консерваторите за избори ще оставят публичните разходи, с изключение на здравеопазването, с 14 на сто по-ниски при адаптирани към инфлацията условия до 2024 г., отколкото през 2010 г.

„Премиерът обеща британска инфраструктурна революция през следващите няколко години. Но както легендата на американския соул Боби Бърд пееше: „Да го кажеш и да го направиш, са две различни неща“, коментира редакторът от LearnBonds Роджър Бърд. Стоотици неосъществени проекти ще бъдат премахнати, за да се види дали остават жизнеспособни.“

„Ще трябва да се създадат фирми, които да търсят обекти в градове из страната, страдащи от недостатъчно финансиране през последните десетилетия. Осъществяването на големите железопътни проекти на север също е спорно“, добави той.

✓ Британският парламент окончателно одобри законопроекта за Брекзит

Камарата на общините на британския парламент одобри законопроекта, който ще позволи на Великобритания да излезе от ЕС на 31 януари със сделка за Брекзит, предаде Ройтерс

Британските депутати гласуваха с 330 срещу 231 гласа в полза на законопроекта, който слага край на продължилите повече от три години спорове по условията на безпрецедентния развод.

Предстои законопроектът да бъде одобрен и от Камарата на лордовете, а малко по-късно и от кралицата, като това се счита за формалност. След това споразумението трябва да бъде ратифицирано и от Европейския парламент.

✓ Оптимизъм на световните борси след деескалацията на напрежението между САЩ и Иран

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха повишения в четвъртък на фона на успокояването на напрежението в Близкия изток и надеждите, че договорът по първата фаза от търговското споразумение между САЩ и Китай ще бъде подписана в най-скоро време, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,57 пункта, или 0,38%, до 419,93 пункта. Немският DAX отчете ръст от 151,86 пункта, или 1,14%, до 13 472,04 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 42,83 пункта, или 0,57%, до 7 617,76 пункта. Френският CAC 40 се повиши с 17,66 пункта, или 0,29%, до 6 048,66 пункта.

Вчера американският президент Доналд Тръмп обяви нови санкции срещу Техеран, но не и военен отговор на иранското нападение над бази в Ирак, в които се помещават американски войници. Това негово изказване успокои пазарите и доведе до понижаване на интереса към ниско рисковите инвестиции.

Инвеститорите приеха позитивно и новината, че китайският вицепремиер Лю Хъ ще пристигне във Вашингтон през идната седмица, за да подпише първата фаза от търговското споразумение между САЩ и Китай.

На пазарите се отрази добре и изненадващият ръст на германското промишлено производство с 1,1% на месечна основа през ноември. Анализаторите очакваха повишение от 0,7% в сравнение с октомври, когато бе отбелязан спад от 1%. Въпреки това притесненията за германската икономика останаха, тъй като износет на страната се е свил с 2,3% на месечна база през ноември.

„Очакваме да видим подобрения в представянето на германската икономика през първата половина на годината, особено на фона на подобряването на ситуацията около световната търговия“, коментира Дейвид Пейдж, старши икономист от AXA Investment Managers“

Европейският технологичен индекс SX8P бе сред най-добре представящите се подиндекси на STOXX, достигайки 19 годишен връх, след като се повиши с 1,37% на фона на поскъпването на акциите на австрийският производител на чипове AMS с 3,31%.

На другия край на спектъра бе представянето на Marks & Spencer, като акциите на британският търговец на дребно поевтиняха с 8,80%, достигайки едномесечно дъно, след като компанията обяви, че представянето ѝ през празничния сезон е пострадало от слаби продажби на мъжки дрехи и подаръци.

Нов рекорд на Nasdaq в САЩ

Основните борсови индекси на Уолстрийт записаха повишения в сряда, след като изказването на президентът на САЩ Доналд Тръмп за нападението на Иран над иракска база, в която се помещават американски военни, успокои притесненията от по-нататъшна ескалация на напрежението между Вашингтон и Техеран, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 161,41 пункта, или 0,56%, до 28 745,09 пункта. Широкообхватният индекс S&P 500 отчете ръст от 15,87 пункта, или 0,49%, до 3 253,05 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 60,66 пункта, или 0,67%, до 9 129,24 пункта, регистрирайки нов исторически връх.

Вчера Тръмп заяви, че при иранската атака срещу бази в Ирак не са пострадали американски военни и че изглежда, че Техеран отстъпва, което е добре за всички страни по света. Той добави, че САЩ незабавно ще наложат допълнителни икономически санкции срещу иранския режим.

Новината доведе до поевтиняване на котировките на петрола с близо 5 процента. Изказването на Тръмп доведе и до поевтиняване на златото до 1 560,20 долара за унция, след като по-рано цената на благородния метал достигна 7-годишен връх.

Инвеститорите по цял свят се готвеха за по-голям ефект от ескалацията на конфликта между Иран и САЩ след убийството на иранския генерал Касем Солеймани през миналата седмица. Отговорът на Техеран обаче бе премерен и не доведе нито до смъртни случаи нито до щети по петролната инфраструктура в Близкия Изток, което подкрепи пазарите.

Междувременно акциите на Boeing поевтиняха с 1,75%, след като украински самолет Boeing 737 се разби в Иран, при което загинаха всички 176 души на борда. Първоначално бе обявено, че до катастрофата се е стигнало заради технически проблем, но по-късно украински представители заявиха, че причината за инцидента предстои да бъде изяснена.

Ръст в Азия

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион завършиха търговската сесия в четвъртък в зелената зона, следвайки ръста на Уолстрийт на фона на деескалацията на напрежението между САЩ и Иран, предаде Маркеттоуч.

Опасенията за ново разгорещаване на конфликта между Вашингтон и Иран бяха потушени, след като американският президент Доналд Тръмп заяви, че САЩ са готови за мир с всички, които го търсят.

Водещият индекс на токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 535,11 пункта, или 2,31%, до 23 739,87 пункта, като акциите на Screen Holdings, Softbank, Honda и Z Holdings (собственик на Yahoo Japan) поскъпнаха съответно с 6,10%, 4,67%, 1,32% и 4,86%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 27,99 пункта, или 0,91%, до 3 094,88 пункта, докато, докато по-малкият Shenzhen Composite напредна с 31,05 пункта, или 1,75%, до 1 800,64 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng се повиши с 473,08 пункта, или 1,68%, до 28 561 пункта, след като акциите на Sunny Optical и AAC поскъпнаха с 6,66% и 4,40%.

Южнокорейският измерител Kospi записа ръст от 35,14 пункта, или 1,63%, до 2 186,45 пункта, като книгата на Samsung поскъпнаха с 3,17%.

В Австралия ASX 200 се повиши с 56,60 пункта, или 0,83%, до 6 874,20 пункта, като акциите на Rio Tinto поскъпнаха с 1,32%.
У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха смесени резултати в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете ръст от 0,17 пункта, или 0,03%, до 575,92 пункта. BGBX40 изтри 0,03 пункта от стойността си, или 0,03%, достигайки ниво от 113,19 пункта. BGTR30 се повиши с 0,33 пункта, или 0,06%, до 522,62 пункта. BGREIT се понижи с 0,65 пункта, или 0,49%, до 131,72 пункта.

БНР

✓ **Борисов се среща с протестиращите превозвачи**

Премиерът Бойко Борисов ще се срещне тази сутрин с превозвачите, които планират да излязат на национален протест идния понеделник.

Очаква се на срещата ще бъдат обсъдени мерки за решаване на проблемите в транспортния сектор и възможностите за актуализиране на тарифите за ТОЛ таксите.

Според превозвачите при преговорите с държавата за определянето на таксите и обхвата на ТОЛ системата не е било взето под внимание нито едно от предложенията на бизнеса, а окончателните параметри на ТОЛ-а ще доведат до непосилно за потребителите и фирмите увеличение на транспортните услуги. Затова те настояват за оставката на регионалния министър Петя Аврамова.

За 13 януари превозвачите обявиха национален протест като фирмите за товарен и автобусен превоз ще преустановят дейността си в над 60 града на страната. Нерегламентираните превози, за които от бранша от години настояват да бъдат инкриминирани също са причина за протеста като към това искане се присъединяват и таксиметровите фирми.

Очаква се в срещата в Министерския съвет да се включат представители на Конфедерацията на автобусните превозвачи и на Съюза на международните превозвачи, както и на Камарата на автомобилните превозвачи в България, на Националното сдружение на българските превозвачи и на Националния таксиметров синдикат, а също и на АЕБТРИ, и на Камарата на автобусните превозвачи.

✓ **Данъчната кампания започва**

От днес официално започва данъчната кампания. За първи път от месец март данъчните ще предложат предварително попълнена декларация, която данъкоплатците могат да потвърдят чрез персоналния си идентификационен код.

И при предварително попълнената декларация, която ще бъде достъпна през март, ще могат да се правят корекции.

Например, ако данъкоплатецът има доходи от наем, той ще трябва да ги допълни. Използването на данъчни облекчения също ще трябва да бъдат попълвани допълнително.

Нововъведението не отменя познатите начини за подаване на данъчна декларация - на хартия или по електронен път, като до март попълването ще става, както и досега.

До края на март има възможност да използваме 5% отстъпка от данъка за довносяне, ако подадем декларацията по електронен път и платим дължимата сума.

✓ **Край град Раковски: Квалификационен център става топла връзка между образованието и бизнеса**

Липсата на кадри ускорява диалога на фирмите с професионални гимназии и университети

Репортаж на Кремена Данева за предаването "Хоризонт до обед"

Близо 300 работници от предприятия, разкрити на територията на Тракия - Икономическа зона ще се квалифицират и преквалифицират в първите месеци на новата година в единствения по рода си у нас Център за професионално обучение край Раковски. Капацитетът му е 1000 души. Разчетите са в първата една година от съществуването на центъра да бъдат обучени около 600 работници от фирмите.

„Ползата за фирмите в района е голяма, но постигнатото е и успех за висшите училища, които се ангажират с обучението на кадрите“, отчита изпълнителният директор на Тракия - Икономическа зона Пламен Панчев.

Защо до момента бизнесът и образованието трудно се сработват и какъв е пътят към сближаването им?

Преподавателите от Университета по хранителни технологии са разработили специални програми за курсистите. Доскорошният заместник-ректор на Университета по хранителни технологии проф. Николай Менков отбелязва, че разработването на гъвкави програми за обучение, които до момента у нас не са правени, е довело до разрушаването на много стереотипи.

Така без да се нарушава нормалният работен и учебен процес в университета, преподаватели и докторанти, основно от техническите специалности, вече са лектори в Центъра за професионално обучение.

Обучението ще обхване както по-ниските нива във фирми, така и бюра по труда, професионални гимназии, студенти и инженерен персонал, пояснява проф. Менков, според когото бизнесът вече е наясно, че липсата на работна ръка е спирачка за бизнеса. „Бизнесът вече е узрял да инвестира в образованието“, смята той.

„Много е лошо положението с работната ръка от една страна. От друга това положение трябва да бъде използвано за взаимодействие между бизнеса и университетите“, коментира университетският преподавател.

„Имаме добри контакти със 7 професионални гимназии в региона“, потвърждава изпълнителният директор на Тракия - Икономическа зона Пламен Панчев.

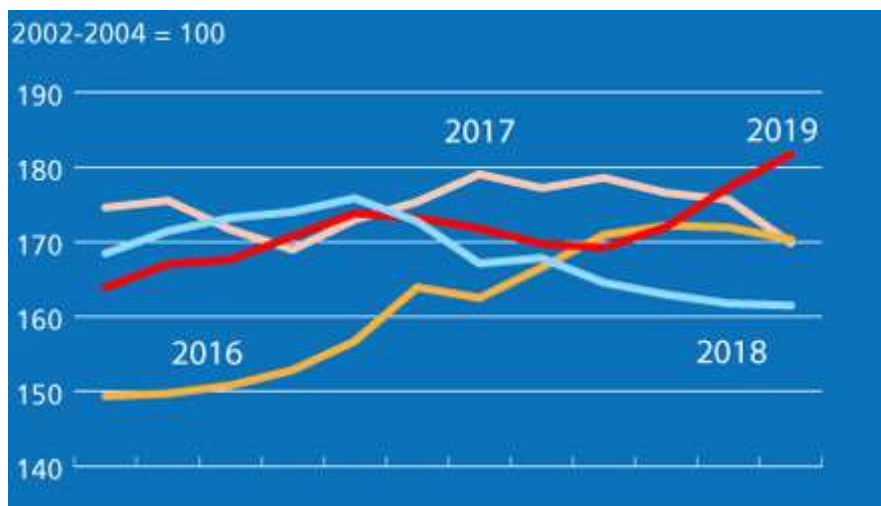
Една от големите компании е поканила представители от филиалите си в други европейски държави, където подобен модел на работа е утвърдена практика, допълва той. „Трудно беше бизнесът да повярва, че това ще се случи, но успяхме.“ Сред по-амбициозните цели пред Центъра за професионална квалификация са програми за връщане на българи, които работят в земеделието в съседни страни, уточнява Пламен Панчев. „Идвайки тук, получавайки една професия, която има носи добро възнаграждение, да работят вече в България.“

✓ Глобалните цени на храните достигнаха 5-годишен връх в края на 2019

През декември 2019 година световните цени на храните се повишиха за трети пореден месец до най-високото ниво за последните пет години в резултат на силен скок на цените на растителното масло, събщи в четвъртък Организацията по храните и земеделието на ООН (FAO).

Индексът на цените на храните на FAO се повиши през декември с 2,5% спрямо ноември до 18,7 пункта, което е неговото най-високо ниво от декември 2014 г., събщи базираната в Рим агенция. Индексът проследява месечните промени в глобалните цени на често търгуваните хранителни стоки по цяла свят.

За цялата 2019 година индексът се повиши с 1,8% до 171,5 пункта, но въпреки това той е все още с 25% под своя пик от 2011 година, отбеляза агенцията по храните на ООН.

Индекс на цените на храните

Индексът на FAO само на цените на растителното масло скочи през декември с цели 9,4%, нараствайки за шести пореден месец. Силният скок се дължеше до голяма степен на по-високите цени на палмовото масло в резултат на солидното търсене, особено от сектора на биодизела, както и поради опасенията за затягане на доставките.

Въпреки увеличението през декември, поиндексът на растителното масло през изминалата година достигна най-ниската си средно годишна стойност от 2007 година.

Цените на захарта пък нараснаха през декември с 4,8%, отчасти поради повишаването на цените на суровия петрол, което накара бразилските захарни мелници да използват повече доставки на захарна тръстика за производство на етанол, което от своя страна доведе до намаляване на наличността на захар на глобалния пазар.

Цените на млечните продукти се повишиха с 3,3% водени от почти 8 процентен ръст на цените на сиренето на фона на по-малък износ от ЕС и Океания, заяви FAO.

Цените на зърнените култури се увеличиха с 1,4 процента водени от по-високите цени на пшеницата, докато индексът на цените на месото беше приблизително непроменен спрямо предходния месец. В рамките на цялата 2019-а година обаче месото поскъпна с цели 18% най-вече поради ръст на цените на свинското месо, причинен главно поради солидното търсене за внос от Азия.

✓ Външните министри от ЕС се събират за извънредна среща за Иран

Извънредно заседание на министрите на външните работи на ЕС ще се проведе днес в Брюксел заради ситуацията в Близкия изток.

Свикването на заседанието идва след ликвидирането на командващия елитните ирански бригади "Ал Кудс" генерал Касем Солеймани при ракетен удар на Съединените щати по летището в Багдад и ответните удари на Иран срещу американски бази в Ирак.

Водещи фигури в ЕС - председателят на ЕК Урсула фон дер Лайен, върховният представител по външната политика и сигурността Жозеп Борел, председателят на Европейския съвет Шарл Мишел - многократно призоваха за спиране на огъня и деескалация на напрежението.

Борел подчерта, че ако това не се случи, има голяма вероятност за провал на борбата срещу "Ислямска държава". Общността настоява твърдо и за запазване на ядреното споразумение с Иран, което е под сериозна заплаха след оттеглянето на Съединените щати. Вчера председателят на Европейския съвет Шарл Мишел призова президента на Иран Хасан Рохани да не предприема необратими действия по него.

✓ **Борис Джонсън: Иранска ракета "земя-въздух" е свалила украинския пътнически самолет**

Предполага се, че иранска ракета „земя-въздух“ е свалила украинския пътнически самолет, разбил се близо до Техеран. Това заяви британският премиер Борис Джонсън като се позова на нова информация за инцидента.

Четирима британци са сред 176-те загинали при катастрофата малко след като самолетът излетя от летището в Техеран в сряда, каза Борис Джонсън и допълни, че има достатъчно информация да се смята, че самолетът е бил свален от иранска ракета. Джонсън обаче отбеляза, че това може и да е станало неволно.

Иран изключи възможността ракета от неговата противовъздушна отбрана да е причина за катастрофата, която стана часове след като Техеран нападна с ракети две военновъздушни американски бази в Ирак. Въздушните удари бяха в отговор на убийството на иранския генерал Касем Солеймани.

Борис Джонсън каза, че британското правителство работи в тясно сътрудничество с Канада и други международни партньори, засегнати от инцидента със самолета и че сега е необходимо пълно и прозрачно разследване.

Думите на премиера идват след като канадският му колега Джъстин Трюдо заяви, че видял доказателства, че иранска ракета е свалила самолета на украинските авиолинии.

✓ **АЦБ може да понижи лихвите, ако икономическата слабост остане в сила**

Британската лихва поевтиня към двуседмични дъна

Управителят на Английската централна банка Марк Карни посочи, че британската лихва може да бъде понижена, ако продължи слабостта в икономиката на Великобритания.

Коментарите на напускащия в скоро време пост си шеф на АЦБ причиниха рязко поевтиняване на британската лира към двуседмично дъно спрямо щатския долар.

На последните две заседания през ноември и декември 2019 година двама от 9-те членове на Комитета за лихвена политика на АЦБ гласуваха за намаляване на британската лихва до 0,5% от 0,75%, въпреки че самият Марк Карни подкрепи запазването на лихвите на нивото от 0,75%.

В края на миналата година британската икономика нарасна с най-слабия си годишен темп от 2012 г., като редица икономически показатели продължават да се влошават въпреки предпазливите признаци на оптимизъм сред бизнеса и потребителите на Острова след победата на премиера Борис Джонсън на декемврийските общи избори.

Според Марк Карни британският икономически растеж "се е забавил под потенциала си", предупреждавайки в същото време, че "повишаването на целта за инфлация работи по-добре на теория, отколкото на практиката".

В една от последните си речи като шеф на АЦБ, той отбеляза, че "несигурността, свързана с Брекзит и с вътрешната политика" е започнала да отслабва. Той обаче отбеляза, че централната банка разполага с "политически инструменти като програмата за "количествени улеснения", определяните от АЦБ бъдещи насоки и намаляване на лихвите, които биха се равнявали на разхлабване на паричната и лихвена политика с общо 250 базисни пункта (равносилни на намаляване на реалната лихва с 2,5%)".

"Банката разполага с достатъчна възможност поне да удвои програмата за покупки на активи за 60 млрд. паунда, която е в сила от август 2016 година", заяви Карни. Според него това би било еквивалентно на намаление на текущите лихвени проценти със 100 базисни пункта (с 1,0%). Насоките на АЦБ за политиката на банката в бъдеще също биха допринесли за разхлабване на паричната и лихвена политика, както и евентуално намаляване на самия основен лихвен процент, допълни той.

Шефът на АЦБ отбеляза, че се очаква растежът на БВП да се повиши от настоящото ниско ниво, намирайки подкрепа от намаляването на несигурността около Брекзит, но според него икономиката все още е мудна, а инфлацията е под целевото ниво. Ако се увеличат доказателствата, че слабостта в икономическата активност ще продължи и занапред, това би изисквало сравнително бърз отговор, посочи Карни, вероятно визирайки предприемането на нови мерки за разхлабване на лихвената и паричната политика.

Изказването на шефа на АЦБ за възможно намаляване на лихвите предизвика рязко поевтиняване на британската лира, като тя се понижи с 0,5% към 1,3013 щатски долара, достигайки най-ниско ниво от 27-и декември насам. В същото време еврото поскъпна с 0,4% към тридневен връх около 0,8532 паунда.

[Fermer.bg](http://fermer.bg)

✓ **Предложение: По-малко „селски“ райони, повече пари за фермерите**

Обмислят нови критерии за „градски“ и „селски“ райони в новата ОСП

Министерството на регионалното развитие предлага общините с население над 20 000 души да бъдат бенефициенти по Оперативна програма регионално развитие (ОПРР), което автоматично означава, че те ще бъдат изключени от графата потенциални бенефициенти по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР).

Именно какви са възможностите да се променят критериите, по които териториите се делят на „селски“ и „градски“ и получават финансиране, беше тема на разговор между представители на местната власт и зам.-министъра на регионалното развитие Деница Николова.

Ако това предложение бъде прието на европейско ниво обаче, то ще влезе в сила едва от следващия програмен период след 2020 г. До тогава остава в сила сегашната национална дефиниция, според която всички общини, чиито центрове са с население под 30 000 души, са бенефициенти на ПРСР, а останалите – на регионалната програма.

Един от аргументите за такава промяна е тенденцията за намаляване на населението. По този начин се търси баланс на подкрепата между брой населени места и обхват на територията в двата източника на финансиране.

Разбира се, тази новина би била добре дошла за фермерите, защото ще се увеличи ресурсът за подпомагане по ПРСР. Още през месец юли миналата година земеделският министър Десислава Танева намекна, че този въпрос се обсъжда с нейните колеги от регионалното министерство.

„Това означава, че 11 общини по отношение на публична инфраструктура ще преминат в Региони в растеж и финансиране към МРРБ“, каза министър Танева по време на първата дискусия с бранша за новата Обща селскостопанска политика.

Друга насока, в която се работи, е изцяло да се премахне критерият за селски район, за да се гарантира равен достъп на всички земеделски производители по ПРСР. От ресорното министерство са убедени, че това би било справедливо решение на фона на очаквано по-ниския бюджет на селската програма след 2020 г.

„Търсим как да реагираме по начин, по който да няма щета за земеделската общност. Разбира се, и за местните власти. Колегите от МРРБ казват, че бюджетът по тяхната програма е достатъчен, така че да компенсират това намаление“, обясни тогава министър Танева.

[В Монитор](#)

✓ Последен ден за разсрочване кредитите на животновъдите

На 10 януари изтича срокът, в който животновъдите могат да подават заявления за разсрочване на кредити, дължими към Държавен фонд „Земеделие“, припомнят от разплащателната агенция.

От възможността за отсрочване на главницата и лихвата по предоставените кредити могат да се възползват птицевъди и свиневъди, получили кредити за фураж в периода от 2008 до 2010 г.

Облекчението се отнася и за фермери, отглеждали едри и дребни преживни животни, на които са предоставени заеми за фураж от 2008, 2009, 2010 и 2012 г., напомнят от разплащателната агенция.

Задълженията си ще могат да разсрочат само стопани, които през стопанската 2018/2019 г. са отглеждали животни от същото направление, за което са получили кредити. Това се удостоверява с извлечение от Интегрираната информационна система ВетИС на БАБХ, а за животни, които не подлежат на идентификация – с писмо от официален ветеринарен лекар.

От ДФЗ припомнят, че решение на Управителния съвет на Държавен фонд „Земеделие“ се разсрочват кредитите, отпуснати на животновъди през периода 2008 – 2012 г. Размерът на лихвата по отсрочването на задълженията е в размер на 3%. Не се допуска отсрочване на кредити на кредитополучател, за който е открито производство по несъстоятелност по реда на Търговския закон към датата на сключване на анекса.

[Клуб Z](#)

✓ На финала - шестима кандидати за шеф на БНР

СЕМ решава на 22 януари

Шестимата кандидати излизат на финала за генерален директор на Българското национално радио. С решение на Съвета за електронни медии бяха допуснати номинациите на сегашния и.д. шеф на БНР Антон Митов, Андон Балтаков, Александър Велев, Митко Димитров, Даниела Манолова и Жени Гаджалова.

В края на декември миналата година, заради участие във фирма, от която не е излязал в рамките на конкурса, беше дисквалифициран бившият шеф на радиото Валерий Тодоров. По подобен начин отпадна от конкурса за генерален директор на Българската национална телевизия и Кръстю Вапцаров, по-известен от малкия екран като Къци Вапцаров.

До изборът на нов ръководител на обществото радио се стигна след преждевременното отстраняване на Светослав Костов от поста - безпрецедентното прекъсване на програма Хоризонт за шест часа, опитът му да отнеме съдебния ресор на журналист и проверката на прокуратурата за цензура.

"Професионалната, управленска и организационна компетентност на кандидатите е доказана в техните документи. Моето предложение е кандидатите да бъдат изслушани, както и досега, по реда на постъпване на техните документи в СЕМ", обясни председателят на СЕМ София Владимирова, цитирана от БНР.

Изслушванията ще се проведат на 20-и и 21-ви януари, а изборът ще бъде на 22-ри.

От СЕМ обясниха, че при представянето на концепциите ще държат на вижданията на кандидатите за финансирането на БНР и ролята му като обществена медия.

Повечето кандидати са добре познати, а голяма част от биографията им е свързана с БНР. Александър Велев вече е бил генерален директор на радиото - от 1998 до 2001 и от 2016 до 2019 г. Той изненадващо не успя да продължи втория си мандат в началото на тази година и загуби от Светослав Костов.

Настоящият изпълняващ длъжността ген. директор - Антон Митов, до скоро беше ръководител на "Архивен фонд" на БНР, а в медията работи от 1977 г.

Митко Димитров се явява на конкурса за четвърти път. Освен бивш ръководител на радио "София", той е работил и във "Военния телевизионен канал", бил е и директор на пресцентъра на военното министерство.

Една от двете дами в надпреварата - Даниела Манолова, подаде документи и последната процедура за избор на генерален директор. Тя е драматург в радиотеатъра на радиото. Близо 17 години ръководи работата на радиотеатъра като отговорен редактор и участва в Дирекционния съвет на програма "Христо Ботев". Жени Гаджалова пък е бивш главен счетоводител на медиата. Тя също има опит в конкурсите за генерален директор - през 2016 г. представи своята визия за развитие на радиото пред СЕМ, но тогава загуби от Александър Велев.

Професионалната биография на Андон Балтаков е свързана най-вече с опит зад граница. В последните два десет години той живее и работи предимно извън България, където прави успешна кариера в някои от най-големите западни медии. Той е с магистърска степен по бизнес администрация от университета "Йейл" и висше икономическо образование от УНСС в София. През 90-те години е преминал през „школата“ на БНР като журналист, специализирал е в BBC. Работил е 7 години в агенция Associated Press в Ню Йорк, където е заемал ръководни позиции в отдела за дигитални продукти и стратегическо планиране, бил е и ръководител на бизнес операциите на CNN Digital. В момента Андон Балтаков има консултантска компания в САЩ в областта на медиите.

✓ **Нено Димов е задържан за 24 часа**

Вчера по обяд той бе отведен за разпит заради кризите с водата в Перник и вноса на боклук от Италия

Министърът на околната среда и водите Нено Димов е задържан за 24 часа по разследването на водната криза в Перник. Т.е. прекарал е нощта в ареста.

Това съобщава БНТ, позовавайки се на говорителя на главния прокурор Иван Гешев Сийка Милева. По информация на "24" пък министърът е настанен в самостоятелна килия на ареста на 3 РПУ в столицата.

По-рано вчера той беше отведен за разпит, след като прокуратурата започна акция заради водната криза в Перник и вноса на боклук от Италия. Това се случи по обяд. Засега не се съобщават повече подробности.

От вчера сутринта МВР, ДАНС и спецпрокуратурата провеждат акция паралелно в Перник и в Министерството на околната среда в София. Разследванията са свързани с водната криза и с вноса на боклук, потвърди главният прокурор Иван Гешев, който се появи лично в областния град. По непотвърдена официално информация задържани са бившата областна управителка Ирена Соколова и отстраненият шеф на местното ВиК Иван Витанов.

Според източници на БНТ при акцията в МОСВ от особен интерес за разследващите са били графици, които министерството трябва да изготвя за водните обеми и наличности във всички язовири на територията на страната.

Малко след 17 ч. стана ясно, че Димов все още е на разпит. Той трябваше да гостува в предаването "Лице в лице" по БТВ, което е с начален час 17:20 ч., но малко преди това водещата обяви, че няма да се появи.

Става въпрос за месечните доклади на ресорния министър до Министерския съвет, които регулярно дават информация за състоянието на водите и водните басейни в цялата страна. Конкретно за язовир "Студена" във въпросната справка за септември се посочва, че "всички язовири за питейно-битово водоснабдяване в края на септември са с обеми, достатъчни за обезпечаване нуждите на водоползвателите", водоемът тогава е пълен на 32,5%. В документа за октомври единствено е посочено, че язовир "Студена" е пълен на 24,6%.

Първите доклади с отрицателен уклон за състоянието на язовира се появяват изведнъж през ноември, когато се въвежда и воден режим за питейно-битово водоснабдяване на Перник и населените места в района. Тогава съоръжението е пълно на 17,9 на сто. Министерството обаче не е алармирало за ситуацията, а по признания на самия Димов пак от близките дни - кризата е била ясна през септември. "През септември още беше ясно, че водата ще стигне до края на годината", заяви той в ефира на БНТ.

По закон именно министърът на околната среда и водите е този, който определя месечно начина на използването на язовирите, като въпросните графици се изготвят, след като се вземат предвид много фактори, в т.ч. разрешителните за водовземанията, прогнозите за очаквания приток, мониторингът от предходния месец.

✓ **Украйна щяла да губи \$450 млн. годишно заради "Турски поток"**

Киев смята, че не може да си върне изгубената част от транзита за Балканите

Украйна ще губи около 450 милиона щатски долара приходи годишно поради пускането на газопровода „Турски поток“, заяви Сергей Макогон, генерален директор на украинската газотранспортна система, цитиран от агенция "Интерфакс".

"Ще търсим нови пазари. Ще предложим капацитета на този газопровод на други доставчици и ако в този регион се появи газов ресурс, който ще бъде икономически жизнеспособен за внос през Украйна, доставчиците ще могат да използват нашата система за транспортиране на газ", каза той на пресконференция.

По-рано Макогон заяви, че от 1 януари 2020 г. транзитът на газ през Украйна в балканска посока ще се извършва само за Румъния и Молдова, тъй като България, Турция и други страни в този регион вече не получават газ през Украйна. Поради това транзитът на газ през Украйна през 2020 г. ще намалее с около 15 милиарда кубически метра.

От своя страна изпълнителният директор на украинската енергийна компания "Нафтогаз" Юрий Витренко обърна внимание на факта, че новият оператор трябва да се научи как да печели пари, като предоставя допълнителни услуги, тъй като зареждането на газопреносната система на Украйна с обем 90-110 милиарда кубически метра вече е невъзможно.

„Трябва да сме наясно, че байпасните газопроводи вече са изградени. За съжаление загубихме тези обеми и възможността за подмяната им е, честно казано, нереалистична. Трябва да очакваме, че обемите на транзит през Украйна едва ли ще бъдат същите като преди“, каза той.

Газопроводът "Турски поток" директно свързва турската система за транспортиране на газ с газовите резерви в Русия и осигурява доставки за Турция, Южна и Югоизточна Европа. Този тръбопровод ще доставя до 31,5 милиарда кубически метра газ годишно. Турският поток работи от 1 януари 2020 г., като доставя руски газ за България и западната част на Турция вместо използвания по-рано трансбалкански маршрут, който мина през Украйна, Молдова и Румъния.

Epicenter.bg

✓ **„Фейсбук“ ще позволи на потребителите сами да спират политически реклами**

"Фейсбук" обяви, че ще даде възможност на потребителите сами да избират дали да спират появата на политически реклами, съобщава Axios, цитирана от news.bg.

Социалната мрежа е остро критикувана за политиките си относно политическите реклами, особено за решението си да не проверява достоверността на самите реклами.

В съобщение технологичният гигант отбеляза, че зачестява искането на потребителите да виждат по-малко политически реклами. Компанията обаче призна, че не дава пълни гаранции, тъй като някои политически реклами може да се промъкнат и да достигнат до потребители, които са заявили, че не искат да ги виждат в профила си. Платформата не може да обещае, че ще следи всяка политическа реклама в мрежата.

"Фейсбук" също променя някои други политики, свързани с политическата реклама. Ще позволява на потребителите да виждат потенциалния обхват на политическите реклами. "Фейсбук" ще даде на потребителите по-добри опции в търсачката при търсене на политически реклами в библиотеката им.